IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych**
(nr 13)
z dnia 14 lipca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 13)

14 lipca 2020 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Służby Więziennej (druk nr 432).

W posiedzeniu udział wzięli: **Mariusz Kamiński** minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych wraz ze współpracownikami, **Andrzej Leńczuk** zastępca dyrektora generalnego Służby Więziennej wraz ze współpracownikami, **Jarosław Siekierski** dyrektor Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji, **Zbigniew Włodarczyk** główny specjalista kontroli państwowej w Departamencie Porządku i Bezpieczeństwa Publicznego Najwyższej Izby Kontroli, **Rafał Jankowski** przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych, przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów wraz ze współpracownikami, **Marcin Kolasa** przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej, **Krzysztof Jędrachowicz** wiceprzewodniczący Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Strażaków „Florian".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak, Anna Ornat, Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Bennewicz, Krzysztof Karkowski, Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Witam panie i panów posłów. W państwa imieniu serdecznie witam pana Mariusza Kamińskiego, ministra spraw wewnętrznych i administracji wraz ze współpracownikami. Witam wszystkie służby mundurowe. Witam związki zawodowe oraz wszystkich państwa, którzy zdalnie uczestniczą w dzisiejszym posiedzeniu Komisji.

Uprzejmie informuję, że na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii przewodniczącego Komisji, pani marszałek Elżbieta Witek zwołała posiedzenie Komisji na dzień dzisiejszy w sali nr 211 w gmachu Sejmu przy ul. Wiejskiej 1. Posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Porządek obrad obejmuje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Służby Więziennej (druk nr 432). Uzasadniać projekt będzie pan minister spraw wewnętrznych i administracji.

Wszystkich państwa uczestniczących w posiedzeniu zdalnie chciałbym poinformować, że jeżeli chcą państwo zabrać głos, proszę o zgłoszenie na adres mailowy Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych <kasw@sejm.gov.pl> lub telefon komórkowy pracowników Sekretariatu numer 691 490 107. Wszystkie osoby, które będą zainteresowane zgłoszeniem – powtórzę jeszcze numer telefonu 691 490 107 – bardzo proszę o zgłaszanie się w formie elektronicznej lub telefonicznej.

W tej chwili poproszę państwa o sprawdzenie kworum. W związku z tym bardzo proszę członków Komisji będących na sali, jak również poza salą o przyciśnięcie jednego z przycisków tak, żebyśmy wiedzieli, czy w tej chwili posiadamy kworum. Kto jest za,

kto jest przeciw, kto się wstrzymał? Bardzo proszę o naciśnięcie jednego z rodzajów przycisku oddanego głosu. Ile mamy oddanych głosów? Proszę o podanie wyników głosowania. Stwierdzam, że głosowało 28 pań i panów posłów, za było 20 głosów, 8 przeciwnych i 0 wstrzymujących się. Stwierdzam, że posiadamy kworum.

Przechodzimy zatem do realizacji punktu pierwszego. Mam jeszcze pytanie, czy są uwagi do porządku obrad. Nie widzę. W takim razie przystępujemy do realizacji porządku obrad. Bardzo proszę pana ministra o zaprezentowanie projektu ustawy zawartego w druku nr 432.

Minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jest dla mnie wielką radością, że mogę dzisiaj zaprezentować rządowy projekt ustawy o wsparciu służb mundurowych nadzorowanych przez ministra spraw wewnętrznych i administracji. Myślę, że jest to projekt długo oczekiwany przez funkcjonariuszy. Był negocjowany. Jego zapisy, jego założenia są także wynikiem rozmów i negocjacji ze związkami zawodowymi. W części realizują one pewne zobowiązania wobec związków zawodowych. Jest to projekt ustawy nastawiony na funkcjonariuszy, na stworzenie im optymalnych warunków pracy, służby. Jak mówię, jest to projekt długo oczekiwany. Cieszę się, że Sejm, że Komisja będą się nim zajmowały.

Jeżeli chodzi o merytoryczne założenia projektu, koncentruje się on na pięciu zasadniczych blokach spraw. Sprawa z mojego punktu widzenia najważniejsza dotyczy stworzenia instrumentów prawnych motywujących funkcjonariuszy do pozostania jak najdłużej w służbie. Projekt zakłada, iż zostaną stworzone specjalne dodatki motywacyjne dla funkcjonariuszy, którzy ukończyli dwadzieścia pięć lat służby. Dodatki te mają ich zachęcać do pozostania w służbie. Projektowane dodatki będą dwuetapowe. Po ukończeniu dwudziestu pięciu lat służby funkcjonariusz będzie mógł ubiegać się o przyznanie mu dodatku. Dodatek ten początkowo będzie w wysokości 1500 zł. Po ukończeniu dwudziestu ośmiu i pół roku służby dodatek wzrośnie do kwoty 2500 zł.

Dodatki motywacyjne mają dwie funkcje. Po pierwsze, chcemy ustabilizować sytuację kadrową w służbach. Chcemy, żeby najlepsi funkcjonariusze, dobrzy funkcjonariusze, rzetelnie wykonujący swoje zadania byli zainteresowani tym, żeby pozostać w służbie. Niewątpliwie odchodzenie na emeryturę doświadczonych funkcjonariuszy, ludzi o znakomitej opinii zawsze jest wielką stratą dla służby. Oczywiście zawsze są to indywidualne decyzje. Funkcjonariusze mają pełne prawo do tego, żeby przejść na emeryturę, ale dobrych funkcjonariuszy chcielibyśmy zatrzymać w służbie. Liczba wakatów w tej chwili w służbach podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji jest duża.

Obecny rok jest też szczególnie trudny ze względu na pandemię i zamrożenie procedur związanych z naborem nowych funkcjonariuszy. Niemniej nowy funkcjonariusz to kwestia szkolenia, kwestia czasu, kwestia kolejnych środków, które należy inwestować w takiego funkcjonariusza. Jest to rzecz całkowicie niezbędna. Natomiast musimy ustabilizować sytuację kadrową w służbach i to w sensie pozytywnym, żeby funkcjonariusz chciał i żeby dalej opłacało mu się pozostać w ciężkiej służbie i realizować z punktu widzenia funkcjonowania państwa niezbędne, trudne, ciężkie i ryzykowne zadania.

Wydaje się nam, że zakładając, iż będzie to system powszechny, a tak jest pomyślany, system ten może spełnić swoją rolę. Uatrakcyjni on karierę zawodową, służbę funkcjonariuszy w kontekście zawodowym, i bardzo dobrze. Bardzo chcemy, żeby funkcjonariusze mieli poczucie, że kiedy osiągają pewien wiek w służbie, pewien staż służby, ich sytuacja finansowa ulegnie istotnej poprawie.

Wydaje mi się, że bardzo nowatorskim i ciekawym rozwiązaniem jest też to, że tak naprawdę jest to system samofinansujący się. Źródło budżetowe dodatków będą stanowiły pieniądze, które i tak są przewidziane w budżecie na emerytury, gdyby funkcjonariusz jednak uznał, iż chce przejść na emeryturę. Takie będą źródła finansowania. Nie będzie to generowało żadnych dodatkowych kosztów dla budżetu. Po prostu funkcjonariusz oprócz swojego uposażenia zamiast wypłaty emerytury dostanie część eme-

rytury. Zakładamy, że będzie to bardzo atrakcyjny instrument dla funkcjonariuszy, zdecydowanie motywujący ich do dłuższego pozostania w służbie.

W tej chwili z naszych statystyk wynika, że najwięcej odejść jest właśnie po ukończeniu dwudziestu pięciu lat służby. Jest to moment, kiedy funkcjonariusz podejmuje decyzję. Stworzenie dodatkowego, nowego instrumentu, jak sądzę, atrakcyjnego dla funkcjonariusza, będzie dobrą zachętą, żeby kontynuował swoją służbę. W dalszym ciągu w służbie będziemy mieli znakomitą, bardzo doświadczoną, wszechstronnie wyszkoloną kadrę. Jest to niezwykle ważne. Krok po kroku będziemy ją uzupełniali przyjmując do służby nowych funkcjonariuszy. Jak mówię, w tym roku sytuacja jest szczególnie skomplikowana z uwagi na COVID. Z mojego punktu widzenia, i myślę, że z punktu widzenia funkcjonariuszy, jest to niezwykle istotny blok przepisów. Bardzo nam zależy na tym, żeby jak najszybciej wszedł w życie.

Kolejne sprawy związane z poprawą sytuacji funkcjonariuszy są to przepisy dotyczące wzmocnienia ochrony prawnej funkcjonariuszy. Przepraszam, może dodam jeszcze, że chociaż inicjatorem zmian dotyczących dodatków dla funkcjonariuszy jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i były one pomyślane dla służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, czyli dla Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, to na etapie prac rządowych do rozwiązania tego włączono również funkcjonariuszy Służby Więziennej. Dodatek ten będzie zatem dotyczył także funkcjonariuszy podległych ministrowi sprawiedliwości.

Kolejny blok spraw związany jest ze wzmocnieniem ochrony prawnej funkcjonariuszy. Szanowni państwo, chcemy, żeby funkcjonariusze, którzy występują przed sądami w różnych rolach, mieli zapewnioną pomoc finansową na skuteczne dochodzenie swoich praw przed sądami. Po pierwsze, chcemy zapewnić funkcjonariuszowi bezpłatną pomoc prawną w postaci zastępstwa procesowego w sytuacjach, kiedy funkcjonariusz występuje przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego bądź pokrzywdzonego. Funkcję taką pełniliby radcy prawni z macierzystych jednostek funkcjonariusza. Jeżeli nie byłoby to możliwe, funkcjonariusz mógłby sam uzyskać pomoc prawną. Owa pomoc prawna byłaby mu refundowana. Drugie zagadnienie dotyczyłoby sytuacji, kiedy oskarżony funkcjonariusz zostaje uniewinniony w wyniku wyroku sądu bądź kiedy sąd stwierdzi brak cech przestępstwa. W takiej sytuacji zwracane byłyby środki, jakie funkcjonariusz poniósł na swoją obronę.

Chcemy dać jeszcze jeden dodatkowy instrument, ale dotyczyłby on tylko komendantów głównych danej formacji. W sytuacji, kiedy funkcjonariuszowi stawiane są zarzuty w związku z wykonywaną służbą, a w opinii komendanta głównego istnieją okoliczności wskazujące na to, że dla dobra służby powinna być udzielona pomoc finansowa na pomoc prawną dla funkcjonariusza, komendanci główni będą mieli taki instrument. W sytuacjach szczególnych, kierując się dobrem służby, będą mogli udzielić funkcjonariuszowi wsparcia finansowego na pomoc prawną.

Kolejna sprawa bardzo oczekiwana przez funkcjonariuszy jest związana z wypłacaniem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Otóż w 2018 roku Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 30 października słusznie uznał, że obowiązujące w tym zakresie rozwiązania ustawowe są niekonstytucyjne. Przewidywały one, że ekwiwalent za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego będzie wynosił jedną trzydziestą część miesięcznego uposażenia. Tak naprawdę oznaczało to, że za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego funkcjonariusz Policji otrzymywał 73% dziennego uposażenia. Trybunał stwierdził, że rekompensaty tej nie można uznać za rekompensatę ekwiwalentną.

Po wydaniu wyroku przez Trybunał Konstytucyjny przepis w ustawie wygasł i do tej pory sprawa ta nie została uregulowana. Nie było też w tym okresie podstaw prawnych do wypłacania należnych funkcjonariuszom ekwiwalentów. Po pierwsze, musimy tę sprawę uregulować ustawowo, i to na warunkach korzystnych dla funkcjonariuszy. Rozwiązanie rządowe przewiduje, że będzie to jedna dwudziesta pierwsza część miesięcznego uposażenia funkcjonariusza. Niewątpliwie są to rozwiązania korzystne dla funkcjonariuszy.

Kolejnym elementem, który chcemy uregulować w ustawie są postępowania dyscyplinarne. Tak naprawdę jest tutaj jeden zasadniczy problem legislacyjny. Postępowania dyscyplinarne wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej nie były ujęte w ustawie. Jest to standard legislacyjny, że tego typu sprawy powinny być regulowane ustawowo. A zatem do ustawy o Straży Granicznej wprowadzamy przepisy dotyczące postępowań dyscyplinarnych. Wprowadzamy także pewne korekty i ujednolicenia do tychże postępowań we wszystkich służbach podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji. Wprowadzamy też rozwiązania korzystne dla funkcjonariuszy tak, żeby w trakcie postępowania dyscyplinarnego mieli pełen wachlarz możliwości obrony swojej osoby w kontekście postępowań dyscyplinarnych. Myślę, że rozwiązania te będą dobrze przyjęte przez funkcjonariuszy.

Jeszcze jedna rzecz, którą regulujemy, która w sensie praktycznym na ten moment wydaje się uregulowana. Dotyczy ona spraw norm żywnościowych oraz ekwiwalentów pieniężnych za wyżywienie dla funkcjonariuszy, ale chcemy, żeby przepisy te znalazły się nie w przepisach wykonawczych, ale właśnie w ustawach, żeby w sposób jasny i elastyczny opisać prawa funkcjonariuszy w tym zakresie. Z pozoru są to drobne sprawy, ale jednak bardzo istotne. Często niestety nie były zauważane przez szefów resortów.

Doszło do sytuacji sprzed roku, gdzie stawki wyżywienia dla funkcjonariuszy były na poziomie absolutnie nieadekwatnym, a wręcz jakimś archaicznym. Zmieniłem rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji. Stawki w sensie praktycznym są już na przyzwoitym poziomie. Na przykład funkcjonariusze w służbie patrolowej mieli stawkę 2 zł i ileś tam groszy, a w tej chwili mają już stawkę dzienną jako ekwiwalent pieniężny za wyżywienie na poziomie 12 zł. Chcemy zmienić pewne archaiczne przepisy, bardzo szczegółowo opisujące jak wylicza się owe stawki. Wręcz wygląda to w mało poważny sposób, a jednocześnie generujący określone działania po stronie odpowiednich służb. Urzędnicy w poszczególnych służbach muszą wyliczać bardzo precyzyjne stawki żywieniowe. Wydaje się, że przepisy powinny być bardziej elastyczne, bardziej przemyślane i odpowiadające duchowi czasu. Wprowadzamy tutaj zdroworozsądkowe przepisy adekwatne do obecnej sytuacji.

Chodzi zatem o pięć bloków. Najważniejsza sprawa to dodatki motywacyjne. Druga sprawa to ekwiwalent za niewykorzystany urlop. Trzecia sprawa to pomoc prawna dla funkcjonariuszy. Czwarta sprawa to postępowania dyscyplinarne. Piąta rzecz to sprawy związane z wyżywieniem. Sprawy te mają charakter stricte merytoryczny, ale bardzo istotny z punktu widzenia funkcjonariuszy. Wydaje się, że są to działania bardzo oczekiwane przez funkcjonariuszy.

Cieszę się, że już jutro zbierze się podkomisja. Taką dostałem informację. Mam nadzieję, że Sejm będzie szybko procedował nad ustawą. Tylko z pozoru jest ona bardzo obszerna. Tak naprawdę gros przepisów stanowią przepisy dyscyplinarne, które wprowadzamy do ustawy o Straży Granicznej, jak też pewne przepisy porządkujące. Wierzę, że na święto Policji, które jest już niedługo, będziemy mogli przekazać funkcjonariuszom dobrą informację, że polski Sejm przyjął ustawę o wzmocnieniu służb mundurowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo panu ministrowi za przedstawienie projektu ustawy. Mam propozycję, żebyśmy w tej chwili przystąpili do dyskusji. Będą pytania pań i panów posłów. Potem wysłuchamy przedstawicieli strony związkowej. Zgłosili się już trzej przedstawiciele związków zawodowych, którzy chcieliby zabrać głos. W pierwszej kolejności chciałbym oddać głos paniom i panom posłom. W związku z tym mam pytanie, czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w dyskusji w ramach pierwszego czytania projektu ustawy. Pani poseł. Ktoś jeszcze? Pan przewodniczący. Bardzo proszę, pani poseł Małgorzata Pępek.

Poseł Małgorzata Pępek (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, idea procedowanej ustawy jest dobra. Przyznanie świadczenia motywacyjnego dla funkcjonariuszy ze stażem powyżej 25 i 28 lat jest dobrym rozwiązaniem, niemniej jednak w mojej ocenie należałoby objąć tym wszystkich

funkcjonariuszy co najmniej od 20 lat służby, dlatego że byłoby to bardziej motywujące do pracy. Wydaje mi się, że młodzi policjanci są pokrzywdzeni, dlatego że ich wynagrodzenia nie są zbyt wysokie, nie są aż tak zachęcające do pracy. Jeżeli policjant pracuje chociażby w drogówce, to nie wyobrażam sobie, jak na ulicy wytrzyma 25 lat. Jest to bardzo trudna służba. W przyszłości albo nawet w trakcie procedowania ustawy trzeba by było się nad tym zastanowić.

Mam pytanie: Czy dodatek będzie zapewniony dla wszystkich funkcjonariuszy, czy dla wybranych? Chciałabym wiedzieć, jakie będą zasady przyznawania świadczenia. Jakie środki w budżecie zabezpieczono na ten cel? Obawiam się, żeby nie stanowiło to podziału dla służb mundurowych. Chciałabym jeszcze wiedzieć, jaka jest liczba wakatów. Jeżeli pan minister ma taką wiedzę, proszę mi powiedzieć.

Jeszcze raz chciałabym zwrócić uwagę na to, żeby zastanowić się, jakie podjąć konkretne działania po to, żeby zwiększyć nabór do Policji, żeby zachęcić również młodych. Niemniej dobrze, że taka ustawa jest, że procedujemy taką ustawę. Jest to ustawa bardzo korzystna dla Policji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, rzeczywiście jeżeli chodzi o funkcjonariuszy, od wielu lat dyskutujemy w ramach naszej Komisji, w jaki sposób zatrzymać w służbie najbardziej wartościowych funkcjonariuszy, którzy przeszli całą ścieżkę formacyjną, którzy często posiadają wysokie umiejętności. System motywacyjny, który państwo zaproponowali, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i rozwiązaniom, które mają służyć temu, żeby rzeczywiście zatrzymywać cennych i potrzebnych w służbie funkcjonariuszy.

Niemniej skoro mówimy o wszystkich funkcjonariuszach, chciałbym zapytać pana ministra, czy ewentualnie rozważano takie samo potraktowanie funkcjonariuszy, którzy są w służbach celno-skarbowych. Zadaję to pytanie dlatego, że kwestia ta co jakiś czas do nas powraca. Czy rozważano objęcie systemem również tychże funkcjonariuszy? Oczywiście tam są większe problemy, ale chciałem zapytać między innymi również o to.

Drugie moje pytanie dotyczy kwestii związanych z normami wyżywienia. Otóż w art. 4 przedłożenia rządowego mamy przepisy szczegółowe, które normują tę kwestię. Chciałbym zapytać o środowisko ochotniczych straży pożarnych, które też w jakiś sposób reprezentuję. Uważam, że powinniśmy unikać takich sytuacji, kiedy przy długotrwałych akcjach powodziowych, gaszenia wielkich pożarów na dużych obszarach, w których jako ochotnicy często bierzemy udział, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej mają normy żywieniowe czy w ogóle mają dostawę żywności, a w tym samym czasie ochotnicy, którzy biorą udział w akcjach, przepraszam za wyrażenie, mają się temu przyglądać. Wydaje się, że jest to niezręczna sytuacja.

Oczywiście w ramach rozwiązań, które proponuje rząd, proponuje ministerstwo, jest przewidziane, że również inne osoby mogą z tego korzystać, ale czy nie byłoby zręczniej obok funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej dopisać także strażaków ochotniczych straży pożarnej, żeby jakoś ich wyróżnić, i dopiero inne osoby. To tylko taka uwaga. Proszę, żeby państwo to przemyśleli, kiedy będziemy na ten temat dyskutowali. Czy nie warto dla tego środowiska wykonać takiego gestu? Jak mówię, kiedy bierzemy udział w długotrwałych akcjach, jak ostatnio przy powodziach, często w akcjach nocnych, całonocnych, często jest problem jak dostarczyć żywność, picie itp. Ustawa oczywiście przewiduje, że objęte są również inne osoby, ale czy wprost nie zrobić ukłonu wobec środowiska, które – jak mówię – bardzo mocno angażuje się w działania ratownicze? Być może nie o wszystkim wiem, ale poddaję pod rozwagę, w jaki sposób można by to było ująć w przedłożonych zapisach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Mam jeszcze zgłoszenie posła Szczepańskiego, czyli moje i pani poseł Moniki Pawłowskiej. Nie widzę więcej zgłoszeń ze strony posłów. W związku z tym, panie

ministrze, czy możemy się tak umówić, że odpowie pan po pytaniach posłów, a potem przystąpimy do wystąpień strony związkowej? Dobrze.

Mam następujące pytanie. W projekcie jest przewidziane, że dodatek otrzymają funkcjonariusze mundurowi, którzy mają 25,5 roku służby, o ile dobrze pamiętam, 25 i 28, tak. Moje pytanie jest takie: Co w przypadku jeżeli ktoś, załóżmy, pracował pięć lat w służbie cywilnej, a dzisiaj pracuje np. 22 lata w służbie mundurowej? Czy przewidywaliście państwo możliwość – jeżeli to się zsumuje, jest to więcej niż 25 lat – żeby taka osoba mogła również otrzymać dodatek? Ktoś ma mniej niż 25 lat pracy w służbie mundurowej, a dodatkowo pracował w służbie cywilnej 5, 6 lat, teraz może mieć około 30 lat pracy, ale w służbie mundurowej ma np. 22, a nie 25 lat pracy.

Kolejne pytanie. Czy rozważana była możliwość dodatków dla części służb mundurowych, dla policjantów, którym przysługuje przejście na emeryturę po 15 latach? Pozostała jeszcze część takich policjantów. Czy dla tych, którzy zdecydowaliby się pozostać, a nie chcieliby odejść po 15 latach służby, rozważana była możliwość dodatków w mniejszej kwocie 500 zł, 1000 zł?

Kolejne moje pytanie dotyczy Straży Marszałkowskiej. Pojawiły się propozycje poprawek. Nie wiem, czy pan minister je otrzymał. Jaki jest państwa stosunek do propozycji zmian przedstawionych przez część osób, które dzisiaj są w Straży Marszałkowskiej? Pojawiły się one. Nie ma tego w projekcie.

Oczywiście chciałbym także zadać pytanie, które zadał już pan przewodniczący Siarka, jeżeli chodzi o kwestie Krajowej Administracji Skarbowej. Jak dobrze wiemy, projekt poprawek znalazł się na posiedzeniu Rady Ministrów, ale nie wiem, z jakich przyczyn nie znalazł uznania. Minister finansów wnosił o służbę celną, o to, żeby Krajowa Administracja Skarbowa również się tutaj znalazła. Jakie jest stanowisko rządu? Czy państwo rozważaliście to, żeby ująć także tę część?

Moje ostatnie pytanie, panie ministrze. Z jednej strony mówimy o tym, żeby wesprzeć służby mundurowe, między innymi zawodowych strażaków. W Sejmie mamy projekt ustawy o dodatku dla ochotniczych straży pożarnych. Jaki jest państwa stosunek? Jeżeli będziemy mówili o tym, żeby dać dodatek przedemerytalny dla strażaków zawodowych, to czy w jakiś sposób nie powinniśmy jednak wesprzeć ochotniczych straży pożarnych? Projekt jest zamrożony. Nie wiem, jakie jest stanowisko rządu wobec projektu. Czy nie powinniśmy tego rozważyć? Nie mówię, że musi to być dwadzieścia za rok, ale być może powinna być jakaś kwota również dla strażaków, którzy dzisiaj funkcjonują w strukturach ochotniczych straży pożarnych i wspomagają straż zawodową. Czy nie myślicie państwo o tym, żeby w jakiś sposób wesprzeć tę organizację i osoby, które tam funkcjonują? Nie są to zawodowcy, ale też pracują na rzecz naszego bezpieczeństwa. Dziękuję bardzo.

Pani poseł Monika Pawłowska. Potem oddam głos panu ministrowi i przystąpimy do pytań i wypowiedzi ze strony związkowej.

Poseł Monika Pawłowska (Lewica):

Szanowni państwom, panie ministrze, mamy przed sobą projekt, który w swoich założeniach jasno określa rozwiązania w celu zatrzymywania funkcjonariuszy, którzy przepracowali, odbyli 25-, 28-letnią służbę. Pan przewodniczący poruszył temat, który akurat mnie interesuje. Chciałabym zapytać, jakie są statystyki dotyczące przechodzenia w stan spoczynku funkcjonariuszy wszystkich wymienionych w ustawie służb mundurowych po 15 latach. Funkcjonariusze po wypracowanych 15 latach bardzo często mają prawo przy pobieraniu dużo niższej emerytury, ale do odejścia w stan spoczynku. Być może bardzo często wybierają lepszą, dobrze płatną, a na pewno bezpieczniejszą pracę. Czy pan minister jest w stanie wskazać mi statystyki, ile osób, ilu funkcjonariuszy na dzień dzisiejszy odchodzi po 28, 25 i po 15 latach? Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Zgłosiła się jeszcze pani poseł Sroka. Proszę bardzo.

Poseł Magdalena Sroka (PiS):

Panie ministrze, szanowni państwo, również chciałabym wypowiedzieć się na temat projektu. Myślę, że był bardzo długo wyczekiwany przez wszystkich funkcjonariuszy, był szeroko z nimi negocjowany i konsultowany. Jest to projekt, który wreszcie skupia

się na kapitale ludzkim. Należy to docenić, że funkcjonariusze ze stażem 25 lat i więcej otrzymają dodatek.

Chciałabym zapytać pana ministra, czy w przyszłości możemy przewidzieć dodatek nie w takiej wysokości, niemniej dodatek, który funkcjonariuszy ze stażem 15 lat służby rzeczywiście motywowałby do tego, żeby pozostać. Dzisiejsza gospodarka daje dużo różnych szans i możliwości. Szkoda, żeby ci funkcjonariusze, którzy odchodzą, przechodzą w stan spoczynku, a jest ich całkiem sporo, nie byli dalej wykorzystani po zdobyciu doświadczenia, które nabyli po piętnastu latach służby.

Projekt oceniam bardzo dobrze. Jest to pierwszy krok w dobrym kierunku dla funkcjonariuszy. Funkcjonariusze bardzo mocno są z tego powodu zadowoleni.

Chciałabym jeszcze podkreślić bardzo ważną rzecz. W końcu udaje się nam uregulować wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy dla funkcjonariuszy. Była to bardzo mocno poruszana kwestia. Dobre jest to, że w końcu udaje się nam to uregulować.

Jeszcze jedna rzecz odnośnie do ochotniczych straży pożarnych. Pracując bardzo mocno w terenie, widzę, z jakim poświęceniem ochotnicze straże pożarne podchodzą do wykonywania swoich zadań. Jest dużo głosów, żeby zastanowić się nad możliwością ewentualnego dodatku emerytalnego dla osób, które służą w ochotniczej straży pożarnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, panie ministrze.

Minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński:

Szanowni państwo, zacznę od sprawy wakatów. Według aktualnych danych na dzień 1 lipca 2020 roku, w Policji liczba wakatów wynosiła 7842 etaty, czyli 7,59%. Niestety, dużo gorsza sytuacja jest w Straży Granicznej, chociaż oczywiście jeżeli chodzi o liczbę wakatów w Policji, sytuacja jest niepokojąco duża. W Straży Granicznej na dzień 30 czerwca 2020 roku liczba wakatów wynosiła 1705, czyli 10,63%. W Służbie Ochrony Państwa są 692 wakaty. Procentowo jest to dużo, ale cały czas jest to młoda służba, która się rozwija. Jest to około 24% wakatów. W Państwowej Straży Pożarnej jest 1316 etatów, a zatem 4,25% stanu etatowego stanowią wakaty. Liczba ta jest duża. Jeżeli jeszcze uwzględnimy fakt, że w tej chwili w służbie pozostaje 12 300 funkcjonariuszy, którzy ukończyli 25 lat służby i mając niemal pełną wysługę lat w każdej chwili mogą odejść...

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

W Policji?

Minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński:

Nie, we wszystkich służbach. Najwięcej w Policji, ponieważ jest to 9290 funkcjonariuszy. W Straży Granicznej jest 840, w Państwowej Straży Pożarnej jest 1950, a w Służbie Ochrony Państwa jest to 220 osób. Łącznie w służbach podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji jest to 12 300 funkcjonariuszy, ale bardzo dużo z tej liczby to policjanci. Zakładając, że w każdej chwili, mając już naprawdę niezłą emeryturę, policjanci ci mogliby z dnia na dzień odejść, byłoby to wielkim problemem w codziennym funkcjonowaniu Policji. Sytuacja byłaby wówczas skrajnie niepokojąca. Musimy zatem podjąć szybkie i odważne decyzje.

Istotą systemu jest to, że jest to system powszechny. Funkcjonariusz otrzymuje dodatek na swój wniosek. W ustawie są przewidziane i enumeratywnie wymienione przypadki, kiedy funkcjonariusz nie będzie mógł uzyskać dodatku. Są to sytuacje dosyć jednoznaczne. Dodatku nie otrzyma funkcjonariusz, który podczas ostatniego opiniowania służbowego otrzymał negatywną ocenę, przeciwko któremu toczy się postępowanie karne albo dyscyplinarne. Do czasu prawomocnego zakończenia postępowania funkcjonariusz nie mógłby otrzymać dodatku. Podobnie funkcjonariusz, który był karany dyscyplinarnie, a kara dyscyplinarna nie jest zatarta, jak też funkcjonariusz skazany wyrokiem sądu lub w stosunku do którego postępowanie karne zostało warunkowo umorzone

przez okres roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Tylko ci funkcjonariusze nie otrzymywaliby dodatku. Wszyscy inni, jeżeli wystąpią o dodatek, dodatek ten otrzymają. Istotą pomysłu jest to, że jest to dodatek powszechny, masowy, nie obligatoryjny, ale niemal obligatoryjnie przyznawany. W sytuacjach kontrowersyjnych funkcjonariusz może odwołać się od decyzji negatywnej.

Padło pytanie o źródło finansowania. Podkreślam nowatorskość rozwiązania. Nie potrzebujemy żadnych nowych środków na sfinansowanie dodatków. W ustawie wprost jest mowa o tym, że będą to środki z zakładu emerytalnego służb mundurowych przeznaczone i zabezpieczone dla funkcjonariusza. Funkcjonariusz, który ma odpowiednią wysługę lat, w każdej chwili może odejść na emeryturę. Muszą być na to przewidziane środki i środki te są przewidziane. W Zakładzie Emerytalno-Rentowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji środki te są przewidziane. Dodatki będą finansowane właśnie z tych środków, które są zabezpieczone na wypadek sytuacji, gdyby funkcjonariusz przeszedł na emeryturę. Nie wymaga to żadnych dodatkowych, specjalnych środków z budżetu państwa.

Jeżeli chodzi o wiek, szanowni państwo, musimy pamiętać, że od 2013 roku nie obowiązuje już rozwiązanie, zgodnie z którym przejście na emeryturę mogło nastąpić po 15 latach służby. Takie prawo mają funkcjonariusze, którzy rozpoczęli służbę przed 2013 rokiem. Wydaje się, że wprowadzalibyśmy tutaj pewien element zamieszania. Prawo do przechodzenia na emeryturę po 15 latach powoli będzie wygasało. Zwracam państwa uwagę na to, że statystycznie najwięcej funkcjonariuszy odchodzi po 25 latach. Mamy nawet dokładne wyliczenia. Średnia stażu, służby przy zwalnianiu wynosi 26 lat i 6 miesięcy. Najwięcej decyzji o przejściu na emeryturę funkcjonariusze podejmują po takim okresie służby.

Chcemy temu zapobiec, chcemy dobrze zmotywować funkcjonariuszy, żeby opłacało się im pozostać w służbie, żeby dalej wykonywali niezbędne zadania. Jak mówię, mamy tutaj do czynienia z bardzo doświadczonymi funkcjonariuszami, ale często stosunkowo młodymi, którzy po przejściu na emeryturę pewnie jeszcze gdzieś by pracowali w cywilu. Chcemy zachować ich w służbie, chcemy korzystać z ich doświadczenia, z ich kompetencji, żeby młodzi funkcjonariusze dorastali zawodowo przy ich boku. Jest to rzecz niesłychanie cenna. Chcemy w skuteczny sposób zachęcać funkcjonariuszy, chcemy, żeby dodatek był dodatkiem powszechnym. Sposób finansowania wydaje się naprawdę przemyślany.

Jeżeli chodzi o ochotnicze straże pożarne w kontekście racji żywieniowych, oczywiście w zapisach poszerzających dotyczących tego, że w pewnych sytuacjach wsparcia żywieniowego można udzielać także innym osobom, oczywiście przede wszystkim mamy na myśli ochotnicze straże pożarne, które rzeczywiście w sytuacjach związanych z klęskami żywiołowymi, z pożarami na co dzień funkcjonują razem z Państwową Strażą Pożarną. Pan poseł oczywiście ma rację, że byłoby czymś niesprawiedliwym, nieprzyzwoitym, gdyby w tego typu sytuacjach wyżywienie ograniczać tylko dla strażaków zawodowych, a ochotników biorących udział w akcji pomijać. Mamy tutaj poszerzoną formułę wyżywienia w pewnych sytuacjach, dostarczania bezpłatnego wyżywienia dla osób wykonujących bardzo konkretne działania. Oczywiście jeżeli Sejm, Komisja uznają, że należałoby to doprecyzować, wskazać wprost tego typu sytuacje, wskazać ochotnicze straże pożarne, druhów jako beneficjentów owych rozwiązań, rząd na pewno nie będzie miał nic przeciwko temu. Ochotnicze straże pożarne i druhów, którzy biorą udział w naprawdę trudnych działaniach, należy docenić pod każdym kątem.

Mówię to także w kontekście pomysłów, jakie pojawiają się w przestrzeni publicznej, dotyczących dodatków emerytalnych dla ochotniczych straży pożarnych. Rzecz niewątpliwie jest warta głębokiego przemyślenia. Nie zgłaszamy jej przy okazji tej ustawy, ponieważ ta ustawa dedykowana jest funkcjonariuszom, a nie ochotnikom, ale myślę, że temat jest bardzo poważny i warty rozważenia. Na pewno i na poziomie rządowym, i na poziomie parlamentarnym wrócimy do tego tematu. Jako minister spraw wewnętrznych i administracji, którego funkcjonariusze niezwykle często współpracują z ochotnikami z ochotniczych straży pożarnych, jestem zwolennikiem takich rozwiązań, ale

wymaga to wyliczeń, wymaga to spokojnego przygotowania przepisów. Myślę, że w odpowiednim czasie, pewnie niedługo wrócimy do takiej rozmowy na forum Sejmu.

Szanowni państwo, rozwiązania, o których mówimy, dotyczące dodatków motywacyjnych, były pomyślane i dedykowane funkcjonariuszom formacji podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, a nie innych formacji. Z uwagi na trudną sytuację, również etatową, w Służbie Więziennej, z uwagi na stosunkowo niskie uposażenia, relatywnie niskie uposażenia funkcjonariuszy Służby Więziennej, rząd uznał, iż także funkcjonariusze tejże formacji będą objęci proponowanym systemem. Na razie chcemy, żeby dodatek objął formacje ministra spraw wewnętrznych i administracji. Zobaczymy, jak będzie to funkcjonowało, jakie będzie zainteresowanie funkcjonariuszy. W przyszłości nie wykluczam, że dodatki te byłyby dedykowane również formacjom innych ministrów, funkcjonariuszom innych formacji, natomiast na ten moment koncentrujemy się na formacjach ministra spraw wewnętrznych i administracji, z jednym wyjątkiem dotyczącym Służby Więziennej. To chyba wszystko, jeżeli chodzi o pytania.

Jeżeli chodzi o zaliczanie okresów równorzędnych, jeżeli chodzi o służbę w innych formacjach, nie tylko ministra spraw wewnętrznych i administracji, to jeżeli funkcjonariusz ma za sobą okres służby w innych formacjach, a teraz pracuje, służy czy to w Policji, czy to w Straży Granicznej, czy to w Państwowej Straży Pożarnej, czy to w Służbie Ochrony Państwa, oczywiście okresy te będą mu zaliczane.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Jak był w wojsku też?

Minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński:

Tak, jak najbardziej. Dotyczyłoby to również funkcjonariuszy, żołnierzy. Okresy te byłyby im wliczane.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

To wszystko?

Minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński:

Tak, to wszystko.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję, panie ministrze. W tej chwili przystępujemy do serii pytań i wypowiedzi przedstawicieli związków zawodowych. Zapisały się cztery osoby, pan przewodniczący Jankowski, pan przewodniczący Sławomir Koniuszy, pan przewodniczący Marcin Kolasa i pan Krzysztof Jędrychowicz. W tej kolejności w tej chwili udzielę głosu. Bardzo proszę o połączenie z panem przewodniczącym Jankowskim. Federacja Związków Zawodowych Służb Mundurowych.

Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych, przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Rafał Jankowski:

Dzień dobry państwu. Panie ministrze, panie przewodniczący, panie i panowie parlamentarzyści, nie mogę nie zacząć od tego, że faktycznie ostatnie czasy to dobre czasy dla służb mundurowych. W końcu po podpisaniu porozumienia z panem ministrem Brudzińskim oraz od momentu, kiedy – też nie mogę o tym nie wspomnieć – stery Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji objął pan minister Mariusz Kamiński i razem z panem ministrem Wąsikiem zajmują się służbami mundurowymi, mamy czas, w którym wreszcie załatwiamy ważne sprawy, na które środowisko mundurowe od lat oczekiwało, sprawy, które kiedyś były nie do ruszenia, niektóre z nich przez lata. Chciałbym powiedzieć, że tak naprawdę większość rzeczy, o których teraz mówimy, które zostały załatwione, a o których mówił już pan minister Kamiński, to nasze postulaty, postulaty związkowe, postulaty ludzi, którzy noszą mundur. Tak naprawdę większość rzeczy, o których tutaj mówimy, to sprawy, o których tak naprawdę związek się dowiedział, w których związki zawodowe proponowały zmianę. Tak naprawdę jesteśmy przy tym od momentu pomysłu do czasu realizacji. Stąd nasza dzisiejsza obecność, chociaż zdalnie.

Jeszcze raz dziękuję szefostwu resortu za to, że w końcu usiedliśmy i rozmawiamy tak naprawdę w partnerski sposób o sprawach, które są do rozwiązania, chociaż faktycznie jest kilka uwag, które już wcześniej przekazaliśmy resortowi spraw wewnętrznych w tym zakresie, w zakresie zmian, na które czeka środowisko policyjne i całe środowisko mundurowe.

Zacznę od tego, o czym mówił pan minister, od art. 115a, czyli ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. Faktycznie jak stwierdził pan minister, jak stwierdził również Trybunał Konstytucyjny, wcześniejszy przepis był niekonstytucyjny. Nasza wątpliwość jest następująca. Skoro przepis był niekonstytucyjny, to był niekonstytucyjny od czasu jego zmiany, czyli od lipca 2001 roku. Myślimy, uważamy, że nowe rozwiązanie nie może obejmować czasu od momentu ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Tak naprawdę trzeba by dyskusji poddać to, od kiedy. Myślę, że powinno to być od momentu, kiedy ktoś zmienił zapis. Jeżeli przepis był niekonstytucyjny od 2001 roku, należałoby rozważyć jakąś możliwość gratyfikacji tym, którzy w tym okresie odeszli ze służby. Niemniej jak mówię, każdy ruch w tę stronę, w stronę rozwiązania problemu oceniamy pozytywnie, ponieważ od 2018 roku tak naprawdę ekwiwalent w służbach nie był wypłacany. Każde zadzianie się we właściwym kierunku jest dobrym ruchem.

Jeżeli chodzi o postępowania dyscyplinarne, które również znalazły się w zapisach projektu, pan minister powiedział, że są one dobre dla policjantów. Zgłosiliśmy do tego dwie uwagi. Podam chociażby jedną. Przez funkcjonariuszy Policji i innych służb nie będzie dobrze przyjęta zmiana, fakt, że prawie o 9 miesięcy wydłuża się czas zawieszenia w czynnościach służbowych. Nie będzie to dobrze odebrane. Zgłosiliśmy już tę uwagę podczas ostatniego spotkania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Tak naprawdę nie znajdujemy żadnego logicznego wytłumaczenia do wydłużenia okresu o 9 miesięcy. Według nas ma to właśnie charakter dyskryminujący, pokazujący, że stosujemy tutaj zasadę domniemania winy, a nie odwrotnie. Myślę, że jest to kwestia, którą jeszcze możemy wyjaśnić.

Na sali padło kilka pytań à propos funkcjonariuszy z niższym stażem niż 25 lat i więcej.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Zwracam się do panów informatyków. W tej chwili coś się nam zawiesiło. Nie ma łączności?

Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych, przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Rafał Jankowski:

Halo, czy już mnie słychać?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie przewodniczący, przerwał pan swoją wypowiedź, kiedy mówił pan o funkcjonariuszach z niższym stażem niż 25 lat. Proszę kontynuować.

Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych, przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Rafał Jankowski:

Tak jest. To łącze przerwało, nie ja. Jest to bardzo ważny element, o którym też już rozmawiamy z ministerstwem, ze stroną służbową.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie przewodniczący, chciałbym zwrócić uwagę, że w tej chwili projekt jest już własnością Sejmu. Teraz proszę rozmawiać nie z ministerstwem, tylko z Komisją.

Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych, przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Rafał Jankowski:

Jasne. Chciałbym powiedzieć, że zdaniem strony związkowej, strony społecznej w kolejnym kroku, i to szybkim kroku, konieczne jest wprowadzenie tzw. dodatku stażowego, który będzie się wiązał ze stażem służby i będzie obejmował wszystkich policjantów, jak też oczywiście funkcjonariuszy czy to Straży Granicznej, czy to Państwowej Straży Pożarnej, którzy mają 5 lat służby, 10 lat, 15. Taki projekt ma i strona służbowa, i my. Myślę, że jest to projekt, który również musi ujrzeć światło dzienne.

Powiem jeszcze o świadczeniu motywacyjnym, czyli tzw. dodatku przedemerytalnym, o którym dużo mówił pan minister Kamiński. Faktycznie najczęściej ludzie odchodzą ze służby po 25 latach. Ci, którzy odchodzą po 15 latach służby, stanowią promil. Osobiście po 20 latach służby znam może trzy takie osoby. Na pewno na etapie uzgodnień postulowaliśmy, mówiliśmy o przepisach wykonawczych do projektu, o czym pewnie za chwilę powie mój kolega Sławomir Koniuszy. Niemniej uważamy, że jest to bardzo korzystne, bardzo dobre rozwiązanie. Jestem zdumiony, że tak późno wszyscy doszli do tego, że takie rozwiązanie można zastosować w Policji i w innych służbach. Jako związek zawodowy policjantów, ale też jako Federacja Związków Zawodowych Służb Mundurowych oceniamy to bardzo dobrze.

Kończąc, chciałbym powiedzieć, że brakuje nam tutaj jeszcze jednej sprawy, którą koniecznie należy załatwić. Dobrze, żeby się znalazła, szkoda, że nie znalazła się w tym projekcie. Jest to art. 15a, o którym ciągle mówimy, który jest ostatnim niezrealizowanym zapisem porozumienia, które podpisaliśmy z panem ministrem Brudzińskim. Dotyczy to stażu pracy ludzi w innych zakładach pracy przed przystąpieniem do służb. Dalej uważam, że jest to jeden z najbardziej palących problemów, które musimy załatwić, dlatego że jednak nie jest to sprawiedliwe, że ludzie, którzy pracowali w cywilu przed przystąpieniem do służby i odkładali pieniądze do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie mogą z nich skorzystać. Naprawdę uważam, że jest to sprawa, którą wszyscy musimy się zająć. Dwa tygodnie temu rozmawiałem na ten temat z panem ministrem Wąsikiem, który zapewnił mnie, iż do święta Policji będzie jakaś finalna informacja w tym zakresie. Pan minister Wąsik jest na urlopie, może pan minister w tej chwili coś powie na ten temat.

Generalnie co do całości uważamy, że wspólnie ze stroną ministerialną zmierzamy w bardzo dobrą stronę. Jest to bardzo dobry czas dla służb mundurowych. Po 28 latach służby nie pamiętam takiego czasu. Tym zakończę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Pan przewodniczący Sławomir Koniuszy. Bardzo państwa proszę o zwięzłe wypowiedzi, dlatego że szeroko będziecie państwo mogli zabierać głos jutro na posiedzeniu podkomisji, jeżeli zostanie utworzona, będziecie państwo mogli zgłaszać swoje propozycje. Teraz natomiast proszę o zwięzłe wypowiedzi. Bardzo proszę, panie przewodniczący. Czy mamy połączenie z panem przewodniczącym Koniuszym?

Członek Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Sławomir Koniuszy:

Halo, czy mnie słychać?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Tak słychać pana. Proszę bardzo, panie przewodniczący. Tak, słychać. Panie przewodniczący, proszę zabrać głos.

Członek Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Sławomir Koniuszy:

Dzień dobry państwu. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, postaram się wypowiedzieć w sposób zwięzły i szybki, ponieważ przypadło mi w udziale odniesienie się do kwestii technicznych. Właściwie są to postulaty i trzy krótkie wnioski dotyczące przepisów wykonawczych. Zanim to zrobię, zanim je wniosę, niezależnie od tego, jeżeli pan przewodniczący uzna, że konieczne jest, żeby przybrało to formę pisemną, oczywiście niezwłocznie to uczynimy.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Panie przewodniczący, przepraszam, że przerywam. Proszę, żeby powiedział pan ogólnie. Jeżeli chodzi o wnioski, lepiej, żeby składał je pan jutro na posiedzeniu podkomisji niż dzisiaj omawiał. Proszę, żeby powiedział pan generalnie kilka zdań, kilka uwag, natomiast wnioski bardzo proszę przygotować na jutro w formie pisemnej i przedstawić w trakcie prac podkomisji, żebyśmy nie powielali tego samego dwa razy, dzisiaj i jutro.

Członek Zarządu Głównego NSZZ Policjantów Sławomir Koniuszy:

Dokładnie tak, panie przewodniczący. Powiem tylko, o co chodzi we wnioskach, żeby to wybrzmiało, żeby pan minister także to usłyszał. Oprócz gospodarza ustawy, przedkładanych rozwiązań także strona rządowa, pan minister ma możliwość wniesienia autopoprawki. To również jest jakieś szybkie rozwiązanie, gdyby nie było konsensusu.

Chciałbym krótko powiedzieć, odnieść się do tego, co powiedział pan przewodniczący Jankowski, czyli do tego, co będzie adresowane do policjantów, którzy nie mają 25 lat służby. Ze strony państwa posłów padały propozycje 15 lat, 20 lat. Bardzo byśmy tego chcieli, ale w głowie mamy alternatywę, to, co zostało zapisane w porozumieniu w roku 2018. Program rozwoju, który miał być i będzie, w co wierzę, kontynuacją programu modernizacji, który kończy się w tym roku – właściwie nieważne, jak będzie się nazywał – będzie stanowił paliwo dla rozwiązań, które będą również motywować młodszych policjantów poprzez to, co powiedział Rafał Jankowski, czyli progresywny dodatek służbowy. Dzisiaj w służbach mundurowych funkcjonuje dodatek służbowy, dodatek funkcyjny. Dodatki te są powiązane z uposażeniem zasadniczym. Są odzwierciedleniem, proporcjonalnie odnoszą się do uposażenia zasadniczego. Ideą dodatków progresywnych byłoby to, żeby policjant, funkcjonariusz u schyłku swojej kariery zawodowej, mający, załóżmy, 30 lat służby, jeżeli ustawa stwarza mu możliwość 50% dodatku służbowego w relacji do uposażenia zasadniczego, za 30 lat wzorowej, nienagannej służby miał 50% albo zbliżoną wartość. Temu służyłoby rozwiązanie dotyczące dodatków progresywnych. Jak mówił pan przewodniczący Jankowski, jesteśmy już dosyć zaawansowani w rozmowach z komendantem głównym. Myślę, że podobnie jest we wszystkich służbach podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji.

Teraz tylko dwa zdania. Proces przyznawania świadczenia motywacyjnego po 25 i po 28,5 latach będzie się opierać na opiniowaniu służbowym. Jest konieczność, żeby w trzech punktach dopisać, nieco rozszerzyć zakres rozporządzenia poświęconego opiniowaniu służbowemu policjantów i pewnie innych funkcjonariuszy, gdyż śmiem twierdzić, że przepisy wykonawcze są bliźniacze. Chodzi o to, żeby rozszerzyć zakres o możliwość opiniowania na potrzeby przyznawania świadczenia motywacyjnego. Chodzi o to, żeby zastosować rozwiązanie polegające na tym, żeby dodać do § 2 dodatkowy pkt 5, w którym byłaby o tym mowa, a w regulacji dotyczącej terminów opiniowania, czyli w § 3 ust. 3 dodać pkt 3 o krótkim brzmieniu odnoszącym się do możliwości.

Jeszcze jedna ważna rzecz. Niektórych policjantów nie opiniuje się bądź opiniuje się w innych okresach. Okresy, które są uwzględnione w przepisach wykonawczych, wydłuża się albo zawiesza. Tutaj należałoby zastosować konkretne rozwiązanie, które mam rozpisane w szczegółach, żeby wyłączyć tryb opiniowania poświęconego przyznawaniu dodatków motywacyjnych, świadczeń motywacyjnych. Byłaby to całość, wychodząc z założenia, że diabeł tkwi w szczegółach, a przepisy wykonawcze, jeżeli są niedoprecyzowane i nieuzupełnione, często paraliżują możliwość realizacji zapisów ustawowych. Są to rzeczy niezmiernie ważne, które na pewno pojawią się w trakcie prac podkomisji. Ze swej strony dziękuję za głos.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pan przewodniczący Marcin Kolasa. Zarząd Głównego NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej. Nie słyszymy pana przewodniczącego.

Przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej Marcin Kolasa:

Halo, czy już mnie słychać?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Teraz tak.

Przewodniczący Zarządu Głównego NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej Marcin Kolasa:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, panie ministrze, Szanowna Komisjo, chciałbym wyrazić pogląd, że ustawa zawiera najwięcej elementów zmieniających ustawę o Straży

Granicznej. Ustawa ta stanowi wykonanie części porozumienia związków zawodowych służb mundurowych z panem ministrem spraw wewnętrznych i administracji z 8 listopada oraz części wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Chciałbym także powiedzieć, że ustawa zawiera wiele elementów, o które występowały związki zawodowe działające w Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych. Powiem to, co powiedział już pan przewodniczący Jankowski. Bez dobrej woli obecnego i poprzedniego pana ministra nie mielibyśmy elementów zawartych w ustawie.

Niemniej ustawa zawiera pewne części, które wymagają doprecyzowania i uwzględnienia głosów, jakie płyną ze strony funkcjonariuszy czy to w zakresie postępowań dyscyplinarnych, czy to w zakresie możliwości wprowadzenia dodatku motywacyjnego. Czy będziemy mieli tam do czynienia ze stażem czy z wysługą? Chciałbym zwrócić uwagę, że mój związek, Niezależny Samorządy Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej na etapie konsultacji zaproponował rozwiązanie, żeby uwzględnić wysługę, ponieważ obawiamy się pewnej sytuacji. Jak wskazał pan minister, liczba wakatów w Straży Granicznej jest największa. Posiadamy dane, które wskazują, że liczby funkcjonariuszy odchodzących w przedziale od 20 do 25 lat i od 25 do 28,5 są podobne. Wręcz liczba odchodzących w przedziale od 20 do 25 lat jest nawet większa.

W związku z tym zaproponowaliśmy, żeby uwzględnić wysługę, ponieważ obawiamy się, że w sytuacji, kiedy funkcjonariusz ma 21 lat stażu i ma np. 5 lat cywila, w tym momencie nie otrzyma świadczenia, ale, co chciałbym zaznaczyć, ma uprawnienia do odejścia na emeryturę. Są to funkcjonariusze, którzy mają specyficzne uprawnienia oraz zawody, wymagane czy wręcz pożądane w naszych służbach. Są to lekarze, piloci, marynarze, mechanicy w marynarce bądź lotnictwie czy też osoby innych specjalności, jak np. psycholodzy, którzy wykorzystują uprawnienia nabyte w cywilu w naszych służbach. Chcąc ich zatrzymać, poddajemy pod rozwagę, żeby przedyskutować kwestię, czy ma to być staż czy wysługa uprawniająca do odejścia na emeryturę.

Druga rzecz to propozycja zgłoszona przez nasz związek mimo tego, że pojawiły się głosy funkcjonariuszy, że dodatek motywacyjny powinien być rozszerzony na funkcjonariuszy po 15 latach służby. Biorąc pod uwagę statystyki, jakie posiadamy, zaproponowaliśmy rozważenie kwestii ustalenia tego do 20 lat.

W zakresie postępowań dyscyplinarnych, stosując się do prośby pana przewodniczącego, jutro na posiedzeniu podkomisji, jeżeli zostanie ona powołana, przedstawię argumenty, ponieważ okres wydłużenia czasu prowadzenia postępowań dyscyplinarnych w naszych oczach nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Reasumując jest to bardzo dobry projekt, na który oczekiwali funkcjonariusze. Liczymy, że pewne korekty, które tutaj proponujemy, zostaną uwzględnione. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pan wiceprzewodniczący Związku Zawodowego Strażaków „Florian" Krzysztof Jędrachowicz. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Wiceprzewodniczący Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Strażaków „Florian" Krzysztof Jędrachowicz:

Witam serdecznie. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowne panie i panowie posłowie członkowie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, w odniesieniu do uwzględniania w projekcie ustawy, nad którym państwo procedują, z druku nr 432, zapisu o świadczeniu motywacyjnym po osiągnięciu 25 lat służby w kwocie 1500 zł, a po osiągnięciu 28,5 roku służby w kwocie 2500 zł, Związek Zawodowy Strażaków „Florian" nie wnosił i nie wnosi uwag. Wypada powiedzieć, podziękować panu ministrowi, że na etapie prac rządowych nasze uwagi w zakresie powszechności dodatku zostały uwzględnione i znajdują odzwierciedlenie w druku sejmowym, który państwo procedują. W tym zakresie Związek Zawodowy Strażaków „Florian" w całości popiera i akceptuje projekt. W naszym odczuciu odpowiada on na słuszne zapotrzebowanie w służbie. Wydaje się, że będzie odpowiednim narzędziem do motywowania doświadczonych funkcjonariuszy. Na pewno system motywacyjny wychodzi naprzeciw oczekiwaniom funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej. Chcielibyśmy, żeby kwestie dyskusji nad ewentualnymi

innymi środkami motywacyjnymi w przyszłości były procedowane oddzielnie, dlatego że całemu środowisku mundurowemu na pewno zależy na możliwie szybkim wejściu w życie przepisów, nad którymi państwo procedują. W tym zakresie chciałbym poprosić, żeby procedowanie było możliwie szybkie.

Jeżeli chodzi o pozostałe rzeczy dotyczące funkcjonariuszy, czyli kwestie dodatkowego wyżywienia, chciałbym króciutko odnieść się do tego nieco na marginesie, potwierdzając to, co powiedział pan minister. Art. 4 w obecnym kształcie, który proponuje zmianę art. 62 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, nie zapomina o strażakach ochotniczych straży pożarnych. Chciałbym zwrócić uwagę, że na chwilę obecną obowiązuje rozporządzenie ministrem spraw wewnętrznych i administracji w sprawie długotrwałych akcji ratowniczych, które obejmuje wszystkie podmioty ratownicze, w tym ochotnicze straże pożarne, a nawet osoby, w cudzysłowie, przybrane do działań ratowniczych, do działań specjalistycznych. W tym zakresie ustawa z druku nr 432 zawiera ów element. Jest i pozostaje możliwość zapewnienia wyżywienia ze środków Państwowej Straży Pożarnej dla wszystkich osób biorących udział w długotrwałych działaniach ratowniczych.

Jeżeli chodzi o konkluzję, serdecznie dziękujemy panu ministrowi oraz środowisku za uwzględnienie naszych postulatów. Bardzo prosimy, żeby ustawa była procedowana możliwie szybko. Kwestie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli chodzi o zmiany w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej, nas nie dotyczą. W związku z tym nie mamy w tym zakresie żadnych uwag. Jeżeli będziemy mieli jakieś dodatkowe wnioski, złożymy je pisemnie przed jutrzejszym posiedzeniem podkomisji.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo.

Wiceprzewodniczący Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Strażaków „Florian” Krzysztof Jędrachowicz:

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Lista mówców została wyczerpana, nie mam więcej zgłoszeń. Panie ministrze, czy chciałby się pan odnieść teraz czy już w trakcie prac podkomisji? Rozumiem, że były to propozycje poprawek. Jeżeli chciałby pan zabrać głos, bardzo proszę, jeżeli nie...

Minister spraw wewnętrznych i administracji, koordynator służb specjalnych Mariusz Kamiński:

Bardzo krótko. Chciałbym podziękować przedstawicielom związków zawodowych za bardzo dobry i rzeczywisty dialog z ministerstwem. Chciałbym bardzo mocno podkreślić, że dla mnie głos związków zawodowych jest głosem funkcjonariuszy. Moim celem jako ministra jest to, żeby morale w służbach ministra spraw wewnętrznych i administracji było wysokie, żeby funkcjonariusze mieli satysfakcję z ciężkiej służby, jaką wykonują. Dlatego uważnie wsłuchujemy się w głos przedstawicieli funkcjonariuszy. Rozmowy i dialog traktujemy poważnie.

Jutro na posiedzeniu podkomisji będzie pan minister Wąsik, który przerwie urlop na jeden dzień z uwagi na wagę, jaką przywiązujemy do prac nad ustawą. Przedyskutujemy jeszcze te sprawy, które panowie sygnalizowali, żeby poczucie satysfakcji z przyjętej, mam nadzieję, w konsensusie w Sejmie i w parlamencie ustawy było jak największe. Są pewne ograniczenia budżetowe. Dlatego niektóre rozwiązania być może nie są tak daleko idące, jak oczekiwaliby tego przedstawiciele związków zawodowych. To względy budżetowe powodują pewną ostrożność. Jesteśmy otwarci na postulaty, na rozmowy, na dialog, na tworzenie optymalnych warunków służby dla funkcjonariuszy. Także w sensie satysfakcji finansowej krok po kroku budujemy uposażenia tak, żeby satysfakcja dla funkcjonariuszy i dla ich rodzin była jak największa. Oby była adekwatna do wagi służby i do zagrożeń, jakie się z nią wiążą. Dla nas ważne jest morale funkcjonariuszy. Niezależnie od tego, ile kupilibyśmy nowoczesnego sprzętu, jak byśmy ten sprzęt nie rozdysponowali, bez dobrego morale funkcjonariuszy tak kluczowe dla funkcjonowania państwa służby nie będą dobrze funkcjonowały. Jest ogromne zrozumienie dla tego, żeby

budować morale wśród funkcjonariuszy, promować wśród nich postawy zaangażowane w realizowanie zadań, budować odpowiednie instrumenty prawne, żeby działania były maksymalnie skuteczne. Taka jest rola ministra, taka jest również rola parlamentu. Miejmy nadzieję, że przyjęcie ustawy przez parlament, wdrożenie jej będzie stanowiło istotny krok na drodze budowania tego, co chcemy, czyli sprawnych państwowych służb podległych ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, mających poczucie satysfakcji, nie tylko moralnej satysfakcji z wagi zadań, jakie wykonują funkcjonariusze podlegli ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, ale w jakichś aspektach również satysfakcji materialnej, dlatego że w pełni należy się to funkcjonariuszom. Jest to dla mnie rzecz oczywista.

Bardzo dziękuję za dobry dialog, za sensowne postulaty, które zgłaszają związki zawodowe. Postulaty te, jak sami państwo widzicie, w wielu wypadkach są uwzględniane, w niektórych być może wymagają jeszcze przemyślenia, poszukania jakichś dodatkowych środków, ale problemy trzeba rozwiązywać, a nie petryfikować, nie zamrażać i udawać, że ich nie ma. Jeżeli są problemy, jak najszybciej powinny być rozwiązywane, dlatego że taki jest interes państwa i taki jest interes obywateli naszego państwa, pośrednio także funkcjonariuszy. Dla mnie jest wielkim zaszczytem, że mogę pracować z tak wspaniałymi ludźmi. Chciałbym, żeby warunki służby były optymalne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Na tym zakończyliśmy pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw służb mundurowych oraz Służby Więziennej zawartego w druku nr 432.

W porozumieniu z prezydium chciałbym, żebyśmy powołali podkomisję w dziewięcioosobowym składzie. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, przystąpimy do powołania podkomisji. Nie słyszę sprzeciwu. Na tę chwilę zostały zgłoszone następujące nazwiska: Wiesław Szczepański z Lewicy, Małgorzata Pępek z Koalicji Obywatelskiej, Mateusz Bochenek z Koalicji Obywatelskiej, Urszula Nowogórska z Koalicji Polskiej – Polskie Stronnictwo Ludowe – Kukiz’15, Grzegorz Piechowiak, Magdalena Sroka, Zbigniew Hoffmann, Paweł Hreniak, Zdzisław Sipiera z Prawa i Sprawiedliwości. Czy do przedstawionego składu osobowego zgłaszają państwo uwagi? Patrzę na kolegę z Konfederacji, czy kolega też chciałby być w podkomisji, czy nie.

Poseł Krzysztof Tuduj (Konfederacja):

Tym razem nie.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Tym razem nie. W takim razie jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, myślę, że formalnie powinniśmy przystąpić do przegłosowania. W związku z tym bardzo proszę o przygotowanie się do głosowania. Za chwilę podam skład osobowy podkomisji, która zostanie powołana przez Komisję. Szanowne panie i panowie posłowie, panie ministrze, proponuję powołanie podkomisji w następującym składzie. Podam nie alfabetycznie tylko poprzez zgłoszenie nazwisk: Wiesław Szczepański, Małgorzata Pępek, Mateusz Bochenek, Urszula Nowogórska, Grzegorz Piechowiak, Magdalena Sroka, Zbigniew Hoffmann, Paweł Hreniak, Zdzisław Sipiera.

Kto z pań i panów posłów jest za powołaniem podkomisji w składzie dziewięcioosobowym? Nazwiska zostały przeze mnie wcześniej podane do państwa wiadomości. Kto jest za? Kto jest przeciwny? Kto wstrzymał się od głosu? Ze spokojem poczekamy, gdyż jak widzę, pan poseł dopiero dotarł. Poczekamy, aż uruchomi, żeby nie opuścił głosowania, gdyż dieta będzie potrącona, wynagrodzenie będzie potrącone. Poczekamy, panie pośle, na pana aż się pan zaloguje i odda głos. Już oddany głos? Jeszcze pani poseł nie oddała, tak? Poczekamy. Przepraszam bardzo, czy wszyscy obecni na sali, panie i panowie posłowie oddali już głos? Tak. Przepraszam, ile mamy osób głosujących? Poczekam jeszcze minutę, ale myślę, że nie będzie sprzeciwu. Zamykam głosowanie. Proszę o podanie wyników.

Głosowały 24 panie i panowie posłowie. Za były 24 głosy, nikt nie głosował przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu.

Stwierdzam, że Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych powołała podkomisję do rozpatrzenia projektu z druku nr 432.

Chciałbym ogłosić przerwę do godz. 11.00. O godz. 11.00 proszę osoby, które są... Jeszcze nie zamknąłem posiedzenia. Przekazuję informację. Zamknę po informacji. O godz. 11.00 podkomisja zbierze się w celu ukonstytuowania. Jednocześnie chciałbym poinformować, iż podkomisja rozpocznie pracę jutro o godz. 12.00 – jeżeli nie skończymy, będziemy musieli kontynuować następnego dnia – tak, żebyśmy na posiedzeniu Sejmu w dniach 22–24 lipca przedstawili sprawozdanie, żeby mogło się odbyć drugie i trzecie czytanie. Być może posiedzenie Komisji odbędzie się w poniedziałek 20 lipca tak, żeby Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych mogła przyjąć sprawozdanie podkomisji.

Panie i panowie posłowie, tym sposobem wyczerpaliśmy porządek obrad.

Zamykam posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Dziękuję bardzo. Ogłaszam przerwę dla podkomisji do godz. 11.00. Przypominam, że o godz. 11.30 spotykamy się na kolejnym posiedzeniu Komisji.